

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5	Fél évre . . . 5	Fél évre . . . 5	Fél évre . . . 5
Negyed évre . . . 2	Negyed évre . . . 2	Negyed évre . . . 2	Negyed évre . . . 2
Egy órára	Egy órára	Egy órára	Egy órára
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **HJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sorára 4 fillér.

SZÓZAT

a magyar nemzethez!

Kossuth . . .

Érzitek-e a forróságot, mely e névből izzik felétek?

Kossuth Lajos!

Halandónak neve egykoron, — ma már eszmény, függetlenségi vágyaink örök boglára, multak dicsősége, jövődök reménye!

A most suhanó esztendőnek szeptember hava 19-ik napján lesz száz éve annak, hogy ő született!

Minő ut, a monoki bölcsőtől, a még jeltelen sirig!

Sorsunknak siralma, mintha megremegett volna az örök Igazságot! A nyugatot, az emberi művelődés kincseit és a szabadságot, századokon át védő magyar — megtörve, lenyüggöze, elmaradva!

Lelket lehelt hát anyaföldünknek egy porszemébe, lelket, melyben benne legyen a tudásnak minden fénye, fajunknak alkotó ereje. érzéseiben a bércek fensége, rónáink végtelenje és a szó villámos hatalma!

Igy adatott Ő nekünk!

És Kossuth Lajos elvégezte nemzet-megváltó hivatását!

Ő adott szárnyat a gondolatnak! Az ő forró szavától kezdtek rügyezni az egyenlőség és testvériség eszméi!

(Hogy virágjuk hullt — nem rajta mult!)

Szavától olvadtak le a milliók bilincsei és lett a jobbágyból polgár, a népből nemzet, mely önmaga alkotja törvényeit, kormányozza önmagát!

Ő vezette ki a megújított nemzetet, elzárt közjogi helyzetéből, a verőfényre, hol a világ szabadságnapja ragyog, mondván a népeknek: ime testvérték!

Ő adta vissza történelmi öntudatunkat, küldetésünk hevületét, hivatásunk szentséges hitét!

De élhet-e nemzet, erejének érzete, vágyak és remények nélkül?

Avagy a hazaszeretnek csodás lobogása, egysége, mindenható ereje, kardjaink, háromszínű lobogóink győzelmi furdése, a férfi vér rózsahullása, a honvéd név szóval a szabadságharc, nemzetünk szívének eme legszebb álma, emléke — és az ő neve, nem vállatlanul egygyek-e?

Nem ő volt-e, aki — midőn itthon minden elveszett — világrészeket

bujdosott át, könnyet és részvétet fakasztván fátyolos dicsőségünk, ravatalos szabadságunkra, az emberiség szeméből!

És meghalt — hontalanul!

Türve, szenvedve, de még nem hajolva!

Soha lélek öntudatosabban nem futott meg földi pályát, fenséges sarkcsillagában nem olvadt át a halálmanóba, hogy egy nemzet eszményeinek sarkcsillaga legyen minden időkre!

Érzed e nemzetünk, hogy születésének százados fordulóján le kell borulnod emléke előtt!

Nem azért, hogy nevért vedd az elmulástól!

Gyöngyként ring az a századok hullámaiban!

Le kell borulnod, hogy halálad adj istenednek, mert neked adta ő!

Hogy tanúságot tegy a nagyvilágnak, Mert őt megbecsülni, maga is nagyság!

Hogy élete, teremő erője, hőnszerelme, szenvedése, tanításainak örök igazságaiból erőt és hitet meríts!

Erőt és hitet!

Mert megpróbáltatásaidnak, te sokszor halálra szánt, de mindig feltámadott nemzetünk, csics vége! Nézz körül!

A debreczeni tizenhárom.

— 1902. augusztus 2. —

Mindig csak holtakról, holtakhoz beszélünk, Mulandóság árnya bujdosik itt velünk. Holtakat idézünk, sírok felett járunk, Panaszos, szomorú nótánk imadságunk. Csak letűnt időkből ragyog vissza nagyság! Csak siratni tudunk, elvesztett Szabadság! Ezt a dalomat én az élőkől zengem; Ünneplő magyarok, halljatok meg engem!

Mint tizenhárom szép, de lehulló csillag, Honvédek sirjához egy kis csapat ballag. Nagy időket látott, őszbeborult vének, Hajdanta dalias, vasgyűrű legények, Nyegvenyolczashősök! Roskadt tizenhárom! Ritkuló sorotok bús szívvel számlálom. Mert mire lefordúl tizenkét esztendő; Tán egyet sem lát már ilyet a jövődő!

Drága a magyar vér! Mégis hajdanában Omlott, mint a polyva, harez zivatarában. Ontottatok bőven, haragos elődök! Győzte a véretek, birta az erőtök! Bezzeg minékünk már minden cseppje drága; Nem igen hullatjuk harezmezők porába, Mégis csenevésznek, széllel futók lettünk, Pedig más ontotta vérét is helyettünk.

Nyegvenyolczas hősök! Roskadt tizenhárom! Bujdosó pár csillag a magyar határon! Mig még lehullátok, sirba szállanátok, Szivből jött köszöntöm hadd köszöntöm rátok. Bámullak, lelkemnek haragos tűzével, Ölelek, hitemnek szárnyas erejével! Aldom az Istent, hogy színeteket láttam! De hogy hullnotok kell: sir a lelkem, gyászbán . . .

Ki szült benneteket? Hol ringott bölcsőtök? Vagy csak természetek, mesebeli hősök? Oh, nem csodaképen jöttetek világra! Hajtott a magyar törzs egy-egy vaskos ága. De akkor még nem volt a törzs száradóban! Virult, virágozott árnyekot adóan. Azóta? Istenem! mivé lett, mivé lett! Rothadóra vágta felszázados élet.

Szeretem a magyart, a ki földjét szántja, Kinek verejtéke legdrágább gyémántja. Azzal öntözi meg barázdáját végig, Azért neki drága földje örökkéig! Roskadt tizenhárom! Ugy-e, hajdanába! Tíetek is hullott magyar föld porába? Mit a munkás gazda verejtékkel mére: Katona korában vérét ontá érte!

Oh, be más volt nektek katonának lenni! Hiszen belőletek hős vált, valamennyi.

Hiszen ti a kardot hazánkért fogtátok! Háromszínű zászló mosolygott, le rátok Bezzeg mi felettünk kelttél a szőlőnk. Kezünkben császári utóll, tegyver villog! Testvért a testvére gyilkos, kézzel küldtek Szegény magyar, hi! atkozta, hogy születik!

Nyegvenyolczas hősök! Roskadt tizenhárom! A mi nekünk úgy fáj; nektek az ne fájjon! Ama nemes haragot ti, megharagoztatok! Jövendő ezrednek nincs panasza rátok! Orczánkat egésze a halálos szegény! Ha tovább is élünk, tegyődye szemeten! Ha szent örökünket nincs erők megvédni! Ugy menjünk srunkba, mert nincs jogunk

Bujdosó csillagait! Te szent tizenhárom! Meddig ragyogtok még a magyar határon? Mig még lehullátok, sirba szállanátok, Szivből jött köszöntöm hadd köszöntöm rátok! Aldott, vének vagytok, tisztos magyar szentek! Aldott, az a föld is, melyben elpihentek! Nem sirattam senki, mikor sirba szállott, De koporsótoknál — én is sirva állok

Oláh Gábor.

Mintha elborult volna feletted a szabadság lelke!

Eszményeid nincsenek elérve, vágyaid nincsenek teljesülve, bizalmad fogyóban, hited hervadóban!

Munkád, verejtéked meddő, gyümölcstelen!

Éltető harmat helyett a közöny zuzmarája fehérlik mindenütt!

Ujra kiestél a népek családjából, elmaradtál a világ versenyéből és látva mások nagyságát, sóhajtva rebejjük: mi mindenünk hiányzik, mik nem vagyunk!

Szinte áldás, hogy ez ünnep most virrad reánk!

Sirhalma cziprusai kiengesztelődést suttognak!

Magasztos árnyaiban együtt térdelve, glóriás halhatatlanunk megérinti kebleinket, hogy — miként egykoron — újra egybe forrjunk a haza és szabadság szeretetében!

Magyar nemzetünk!

Unnepeld meg a közeledő nagy napot! Őszta lanul és egységesen!

Vésd szoborba alakját, ird könyveidbe emlékét, zengd el templomaidban nevét, mert őt látni, újraéledés és dicsőség, róla írni öröm és vigasztalás, nevét kimondani hit és imádság!

Unnepeld meg őt puszták és mezők fia, aranykalászu termésedet gyűjtő magyar nép őt, kit egyenes lelkednek mélységes szeretete Kossuth apánknak nevezett el!

Emelkedjünk fel e napon Hozzá a csillagos magasságba!

Az országos függetlenségi és 48-as párt.

Debreczen. *)

Lezajlott az ünnep. Nehány házon még láthatni a háromszínű lobogót, az emberek szíve még dobog a hazafias lelkesedéstől, az új szabadságszobron, meg a hősök sirhalma még nem hervadozott el a koszoruk virága. De az idő rohan, a munka részegítő gyorsasággal halad előre s a napi küzdelemben, a gépek zajában néhány nap múlva elfeledjük, hogy az alföld szívében a tözsgyökeres magyar Debreczenben új oltára van a szabadságnak, amelyről csak a tegnapi napon hullott le a lepel. A színmagyar nép visszamegy tanyájára folytatni a nehéz nyári munkát, a kereskedő újból kinyitja boltját s a debreczeni szabadságszobor mellett nyüzsgő emberek intézik ügyes-bajos dolgaikat.

Mert sietnünk kell. Nincs időnk elmélkedésre böleselkedésre. Ha minden emlék előtt megállunk, hogy visszaemlékezzünk históriánk legszebb lapjaira, akkor elkésünk a munkánkkal. Nincs időnk egy fájdalmasat sóhajtani se, annyi időnk sincs, hogy könyveinket kitoruljuk a szemünkből. A verseny óriási, aki nem akar mérközni, az bujjék el

*) Ezt a lelkes, szép magyar cikket a Független Magyarországból vettük át, mely újságnak jeles belső munkatársa Seress Gyula is lennt ünnepeit a debreczeni szabadságünnepen.

Szerk.

a lombok alá és legyezzesse forró testét. De nekünk vágatnunk kell.

A debreczeni ünnepnél azonban álljunk meg mégis egy pillanatra. Mondjuk, hogy kivételesen, mondjuk, hogy erőt gyűjteni, de álljunk meg s tekintsünk körül a becsületes ünneplő városban, a hortobágyi rónaság színmagyar népén, a romlatlan szívű emberekben, akik verejtékes munkájukkal keresik meg kenyérüket, akiknek testét felperzseli az arany-nap, amikor megérleli a kalászatokat, akik nyerseket, de őszinték, igazak, akikhez nem juthatott még el a modern kor romlott aramlata. Szabadság kell itt mindenkinek.

A természet tanítja az embert a szabadság utáni szenvedélyes vágyódásra. A hatalmas rónaság nem tűr magán egy alig észrevehető dombot se; egyenesség kell neki. És ennek a nagy magyar városnak a népe, mintha csak érző szíve volna Magyarországnak. Nem lehet sehol olyan buzgóan imádkozni, mint a debreczeni nagytemplomban, ahol megismétlődött olyan megható méltósággal az „eb ura fakó.“ A mit az isten házában határozott akkor a nemes magyar országgyűlés, azt egyszerre érezte át az egész nemzet. Mintha csak ez is bizonyítaná, hogy az ereket mozgásba tudja hozni a szívnek minden erősebb lüktetése.

Változott minden. A kiharancsolt orosz dőlyfős büszke német lakajok váltottak fel. Adót a német szedett, termésünket a német aratta le, hivatalainkban a német basáskodott s a hatalmat mindenütt a német tartotta kezében. Pöffeszkedett, zsarnokoskodott, szétépte szabadságlevelünket, apró darabokra szakította már csak papíron levő alkotmányunkat. A penészes börtönöket megtöltötte magyar hazafiakkal, legjobb fiainkat idegenbe hurcolta, idegen katonák fegyvere elé. A lobogó lángot meleg vérrrel oltogatták. Természetesen nem használt. Az öregek szemét bekötötték s azt mondták nekik, hogy divatos szelek fujdogálnak. A cigány összetörte hegedűjét, mert magyar nótát nem muzsikálhatott. Vérben hanyatlott le a nap s még párolgott a hazafiak kiontott vére, mikor hajnalban megpillantották aranyos korongját.

Változott minden, csak Debreczen nem változott, Debreczen a régi maradt. Tűzhelye a szabadelvű eszméknek, melegágya a nemes hazafiságnak. Nagy szenvedélyek háborgatták itt a hazafiak lelkét. A régi kollegium sárga falai között nap-nap után élesztgették a honszerelem tüzeit s bizakodva, munkálkodva, reménységgel várták a pillanatot, amikor megvirrad nekünk, a mikor újra kiüzhessék háromszínű lobogónkat.

És alig pattant ki az első rózsabimbó, alig tették fejere első Ferencz Józsefnek a magyar szent koronát. Debreczen népe és az egész Hajduság kivonult a temetőbe, hogy halálját lerója a szabadságunk védelmezésében a debreczeni csatában elesett hős honvédek iránt. Ma ez semmi, de akkor nagy dolog volt. Ma temethetünk, azt nem bánjuk, csak ne költögezzük halottainkat. Ma előre megáshatjuk a magunk sírját hogy elfáradva belétemetkezhessünk. És ez is haladás. Mert volt idő, amikor a megsebesült magyar vitézeket elevenen temették el.

Debreczen maradt a régi minden időben. Ha hallgatott, akkor is beszélt. Minden köve a városnak nagy és dicső dolgokra emlékeztetett. Ha beszélt, nem panaszkodott, hanem lelkesített. Azt mondták, hogy virrad. Debreczen nem hitte. És hozzáfogott a munkához. Mélyen jártak az ekék az anyaföld testében. Vért izzadt a földműves meg a kereskedő. A műhelyekben csattogtak a szerszámok. A munkában

megacézósdok az izmok és az isten áldása se maradt el.

Kövér lett a búzakarász, kétszer anynyi cső termett a tengeri száron. Megteltek a magtárak és az erszények. A Hortobágyon se szeri se száma a csordáknak, szilaj csikók vágató ménesek tombolnak. Debreczen gyarapodik egyre. Házakat építenek, utakat köveznek, irodalmi, művészeti egyesületeket alapítanak és gyarapodnak, tudományban, vagyonban egyaránt.

És ma? Ma Debreczen az ország egyik leggazdagabb városa. Csak az istentől felés bizik erejében. Katonáság van Debreczenben. De nem volt egy fia se a szabadságszobor leleplezési ünnepélyén. A debreczeniek ezt nem bánják. Most már hisznek a virradásban. Abban a nagy templomban nagy dolgok történtek. Majd ha Magyarország kivívja a teljes függetlenségét, ebben a nagytemplomban hálaadó istentiszteletre gyűlnek össze a magyarok.

És Debreczen megmutatta, hogy miképpen készülhetünk függetlenségünk kivívására. Debreczen jó példa minden magyar városnak.

Szemét-irodalom

czim alatt Bartha Miklós két cikket közölt a „Magyarország“ban. A második cikkéből megszívlelésre érdemes mutató részletet közlünk, jellemzi a szertelen újságírás romboló hatását és elfajulásait:

Irtózatossá szennyei árasztja el az utcát, a kis műhelyeket, a cselédszobákat és a pinzelakásokat. A konyhának, pincének és palinkás bódének levegője brutális bujjakodással vegyül össze a krajczáros újságok levegőjével. Ez a szemét megjelenik az utcán este, reggel, délben, éjszaka. Előttünk kavarog, röpköd minden időben, minden helyen. Hangosan kínálgatja magát, mint a béczés prostitúció. Fertőző anyagokkal van telítve. Szemérmertlenségben utazik. Szenzációt hajhász. Becsületre tör.

Mi a létalapja ennek a szemétnak?

Van-e elve, amelynek terjesztésére indult? Van-e hite, amelyre másokat megnyerni igyekszik? Van-e meggyőződése, mely a közjóra hasznos lehet? Vannak-e erkölcsi törvényei, melyeknek hirdetésével nemesítő hatást gyakorol? Tanít-e hazafiságra, a családi élet tisztaságára, a munka szeretetére, az önfeláldozás becsére?

Eszeágában sincs.

Hit, meggyőződés, haza és erkölcs nélkül dobják a szemünk közé ezt a szemétnet. Tisztán arra valók ezek az újságok, hogy kétes életmódot biztosítsanak kétes egzisztenciáknak. Ezek az újságok nem egyebek, mint az irodalmi csirkefogók bűnös tanyái.

Az olyan hirlap, amelyről tegnapelőtt irtam (a szociálisták lapja. Szerk.) megrontja a munkás osztályt. — Ezek a krajczárosok megrontják a többi szegény és műveletlen rétegek szellemi életét. Hazudnak, rágalmaznak, hogy pénz csináljanak.

Majd Bartha, saját személye, működése ellen intézett támadásokról emlékeztet, ismét így folytatja:

A tűzhely nyugalma nincsen bátorságban a szemét-irodalom betörései ellen. Az olvasók széles rétegének erkölcsé naponkint inficiálódik ettől a bujjakóros sajtótól. Ha van állategészségügyi intézkedés a dögvész ellen: miért nincs korlátfája a lelki pestisnek?

Már irtam, hogy nem cenzurára gondolok. De mi van a hirlap-biztosítékkal, mely ha szigorúan veszik, mégis csak némi kor-

lát? Mi van az elárutási engedéllyel, amely mégis csak gyakorolhatna szabályozó és korlátozó hatást? Miért mozog olyan lassan a bíróság, mikor tudvalevő, hogy a büntetés gyorsasága apasztja a bűnt? Miért olyan feltűnően enyhék a büntetések?

Vigyázzatra intem azokat, akik hazánk sorsát kezelik.

Olyan rétegek lelki megrontása forog itt szóban, amelyek nagyon távol esnek az államgépezet központjától. Mélyen alant fekszenek ezek a rétegek a társadalmi épület pinczeoduibán. Vágyuknak, törekvésüknek, izgalmaknak nincs más feke, mint az erkölcs. A szemét-irodalom fekélyekkel borítja be ezt az erkölcsöt. Aki figyel, már is látja a gennyesedést. Mikor teloszlásnak indul ez a megfertőzött erkölcs, akkor megsemmisül a fék is. Azután, hajrá! Kezdetét veszi a mindenható összeomlás.

Innét-onnét.

— Augusztus 5. —

(Vizivászati eset.)

Többen vannak az emberiségnek olyan tagjai, akik a vizet leginkább mosdási szempontból becsülik és vízzel nem üditik magokat; mert állandóan rettegnek, hogy minden kerty vízben „viziborju” csempészódhetik a legbecsesebb belsőjükbe, amiből pedig komoly, válságos tengeri betegségek következhetnek be, sőt a viziborju növekedése esetén a szörnyű halál.

De mivel azért csak kell valamit inni, tehát az ilyen nem vízi-barát polgártársak rendszeresen borbarátoknak csapnak fel. Érdemes tanító barátunk, a gömbölyded piros pántlikás dalár Z. János barátunk is a borbarátoknak ezen virulós rendjébe tartozik és sohasem járt még kint a köntösgáti ártézi kulfuráshoz és forráshoz vizet kóstolni, mint például nemkevésbé kedves és érdemes barátunk és irótársunk Szombathy János . . .

Hanem azért Z. János barátunk, akit mézes szójárasai után „angyalnak” és „aranyos tüdő”-nek is szokott tisztelni a dalos és nem dalos társadalom, szombaton este nem kerülte el balsorsát. Vizet ivott. Vidám író és művész társaságban rövid néhány perc alatt, különféle súlyos szóbeli érvek nyomása alatt, tizenegy kupa vizet ivott meg s hajtott fel és így a „bíró bizottság” egyhangú ítélete alapján elnyerte a „Vizivó” mellék nevet, a mit még valami nehezen elviselne az „arany tüdő” — „angyal” Z. János, csak az aggodalomtól nyugodhatna meg, hogy „de azért, de azért” még sem növekedik viziborju a gyomrában.

E vizivási eset különben oly mély hatással volt János barátunk dalostestvéreire, hogy, mint csempételegráf utján értesülünk, mozgalmat indítottak egy keresztis korszó vásárlására, melyből azután Z. János a diszaldomás alkalmával a vizivásbani mesteri jártasságát mutatná be daltestvéreinek, a kiknek nincs tapasztalatuk e téren!

(Lajos huszár és a parádi viz.)

A fentebbi vizivászati eset kapcsán eszünkbe jut egy régebbi időkbéli krónika,

mely a parádi vizes üvegekhez és a Simonffy polgármester egykori jeles emlékü belső emberéhez és tanácsosához, a nyalka Lajos huszárhoz fűződik.

Simonffy polgármester boldogkerti szőlőjében és nyáriházában nagyobb társaság szórakozott kint. Akkortájt ujdívatu volt még a parádívíz, melynek kottlós illatához bizony fér elég szó, de melyről úgy tartják, hogy hasznos a gyomorra.

Lajos huszár sem kóstolt még ilyen vizet, pedig a huszárok — tudvalevőleg — mindig, mindent legelőször szoktak megkóstolni a gazdájoknak a pinczéjében és konyhájában . . . Midőn tehát előkövetkeztek a vendégek, Simonffy polgármester a pinczébe indította a Lajos hajdut, hogy a zamatos bakator és a hűsítő sestakerti mellé szállítson fel ásványvizet is, még pedig abból a gádorban levő, legújabbán szállított deszka ládából.

Lajos huszár midőn a kibontott ládából az első üveget kézbe vette, a dugót kihuzta és szakszerűen szagolt az üvegbe, fintorgatni kezdte az orrát. És a sarokba vágta a kelle netlen, rosz, poshadt szagu vizesüveget. Az üveg természetesen szét tört, a drága vizet a homok itta fel és ugyanerre a sorsra jutott a harmadik, negyedik és így tovább következő parádi vizes üveg is.

Odafönt pedig már nem győzték várni a Lajos huszárt az ásványvízzel és ezért a házigazdát kimélni szerető fiatalság egyik tagja a pinczéhez sietett.

— Hát maga Lajos! mikor hozza azt a vizet!?

— Instállom, mindnyája kottlós szagu ennek az üvegnek! Lajos huszár önézete sen szólt ki az üvegronesok közül, mert már akkorra földhöz vagdosott vagy egy félláda parádi vizet, melynek pedig a friss töltéséért eléggé kezkeskedett a régi érdemes nevű Csanak nagy kereskedő cég üzleti erénye.

Midőn pedig a közbelépésre mégis került az asztalra parádi viz, a polgármester ismét csak kedvelt Lajos huszárnak adott igazat, tovább tolván maga elől az akkor még ujdívatu parádi vizes üveget.

— No, lám, mégis igaza volt Lajosnak! E biz kottlós szagu viz . . .

És az állhatatos polgármester azóta sem ivott parádi vizet. Vagy talán mégis ivott volna?

nemes Portörő Kelemen.

NAPI HIREK.

Jókai a szemét irodalom ellen.

Lapunk más helyén a Bartha Miklós egy mélyen a sebekbe vágó cikkét közöljük kivonatban. A szemét irodalom mételyes elfajulásait utasítja vissza Bartha, akivel — talán érdemes a megszívlelésre — egy napon szólal fel a sajtó mételye ellen a „Magyar N”-ben, a

kormány felhivatalosában czikkező Jókai Mór. Ő volt a sajtószabadság egyik legmarkánsabb képviselője, és utlóróje, mégis aggodalommal szemléli a modern sajtóviszonyokat. A cenzuráról elmélkedik s így folytatja,

„Száz esztendő mulva nem a regények fognak eltisztulni az olvasóasztalokról hanem a hirlapi botrányrovatok. Lássuk az analízist. Ugy-e bár arra nincs eset, hogy regények olvasása valakit rendkívüli mérenyuletre csábított volna. Jules Verne nyomán senkiseim lövette felmagát a holdba sem az Océanmélyét nem járatta be vele villanyos hajóval, az én regényemtől sem lett senki repülőgépjövágjává, sem pedig éjszark körülhajózázójává; ellenben tény az, hogy a hirlapok kriminális rovataival a világosprozelitaszervezői a nemikihágásoknak, defraudációknak, batoréseknak, öngyilkosságoknak, amiknek körülményes leírásától a fogékony olvasó keblében alvó indulatszikkra kapás hasonlókra ösztönöz. No hát ezt fogja megenni egyrészt a társadalom, másrészt az előrevigyzó hatóság száz év mulva ennek a megorvoslása fog komoly rendszabályokra vezetni.”

Személyi hírek.

Puky Gyula főispán, hivatalos teendői miatt, fürdőzéséből hazaérkezett és több bizottsági gyűlésen fog elnökölni. — Szinay Gyula, egyházi gazdasági elnök, gyógyulás végett, orvosi rendelésre, az augusztus hónapot Pöstyén fürdőben tölti el. Ez idő alatt az egyházi gazdasági elnöki ügyeket Somogyi Pál főjegyző látja el.

Presbiteriumi ülés.

Az ev. ref. egyház presbyteriuma az auguszt. hó 3-án el nem intézett ügyek tárgyalása végett f. évi auguszt. hó 6-án Szerdán d. u. 4 órakor a szokott helyen „másodszori meghívásra” gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. §-a értelmében a „jelenlevők többsége határoz.”

Levél a szerkesztőhöz.

A lefolyt Szabadságszobor leleplezési ünnepel kapcsolatban a következő figyelemre és okulásra méltó levelet vettük:

Macs, 1902. aug 3-án.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Az eke szarva mellől írom e sorokat. Hogy megírom, okának kell lenni, mert bizony a földmivesnek ezidőtájtsem ideje, sem kedve a betűvetéshez. — Épp ezért nagyon kerem, méltóztassék panasz soraimnak helyett szorítani. —

A pusztaságból, hol harangszót sem hallunk, én is bezarándokoltam a tegnapi dicső ünnepre. — Áhitattal hallgattam meg az ünnep szónokait. Szeretett képviselőnk legendaszerű, fenséges, csodás szózatát; a rokonszenves fiatal theologus lendületes, velős, izzó szavait; majd az Istentől megáldott főszerkesztőjük gyönyörű költeményét.

És e lélekemelő ünnep folyamán végtelen szomorúsággal mit kellett körülöttem látnom?

Bántó, rideg közönyt, zajongást, tere-

ferét köznapi dolgokról a jelenlevők jó részénél.

Bezzeg, ha egy az ismert hölgyalakokból ugralt volna előttünk, vagy a német csepürágó mutatta volna be sikamlós coupletek kíséretében világra szóló művészetét, lázban égett volna minden arc és ujjongtunk volna, határt nem ismerve.

Lánglelkű főszerkesztőjünkben most már nemcsak, a lelkes hazafit, az ihletett poétát és az igazság kitünő védőjét, hanem a nagyjómberismeretet is tisztelnünk kell.

Szatirája soha jobbkor nem jöhetett.

Tespedt vérünket, fásult, kihült mivoltunkat minden kigondolható módon fell kell korbácsolni.

Mert, ha olyan gyászmagyarok leszünk, hogy a tegnap elhangzott isteni szózatok sem tudnak bennünket magukkal ragadni, akkor — fájdalom — „a szabadságot sohasem fogjuk elve látni.“

Kiváló tisztelettel
Kész szolgája,
Dárdás Aladár.

Jókai Mór a hivatalos lap szerkesztője.

Budapestről írják: Irói körökben beszélik, hogy a kormány Jókai Mór bízta meg a hivatalos lap szerkesztésével. — A minap híre jött, hogy Vadnay Károly örököt Vertesy Arnóddal fogják betölteni, de ennel a kombinációnál sokkal több valószínűség szól amellett, hogy a hivatalos lap szerkesztői állását Jókai Mór foglalja el, aki megszokotva nyári üdülését Budapestre érkezett, s hosszabb kihallgatáson volt Széll Kálmán miniszterelnöknél.

Életmentő huszárfőhadnagy.

Minden évben szokásos lovassági usztatási gyakorlatait végezte a Tiszán az elmúlt napokban a gyöngyösi és miskolci 14 és a nyiregyházi 15. közös huszarezred a Tisza-Palkonya községhez tartozó s az egri főkapitány tulajdonát képező Kisfalud tanya alatt. Julius 31-en Pokorny kassai hadtestparancsnok és Nádor s z k y brigádéros jelenlétében végzett usztatás alkalmával egy legény parancs ellenére észrevétlenül uszóhólyag nélkül igyekezett lovával a tulsó partra, midőn egyszerre elvesztve orrát, segélyt kiáltva, víz alá merült, mielőtt a mentő csónak — víz ellen küzdve — az elmerült segítségére siethetett volna. Már csak a vízből feltörő buborékok mutatták az elmerült huszár fuldoklásának helyét, midőn az utolsó perczben a mentőcsónakból Mengersohn báró 14. ezredbeli huszárfőhadnagy saját élete kockáztatásával ruhástól kardosan a vízbe ugrott s megragadván a fuldokló karját, sikerült felemelnie, mikor is pár erős lökésel elérve a csónakot, abba belekapaszkodott s besegítette a már felholt huszárt.

Rendkívüli városi közgyűlés.

A f. 1902-ik évi Augusztus hó 7-ik napján, — csütörtökön — délután 4 órakor a városháza nagytanácsstermében bizottsági rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatát már egybeallították s a rendkívüli közgyűlésnek a következők lesznek a tárgyai: A m. kir. Belügyminiszter urnak f. évi 79080 sz. leirata a cs. és kir. gyalogsági önkéntes iskola költségeire 42.000 korona függőkölcsön felvételét kimondó f. évi 103-6039. bkgy. számú határozatnak a beadott fellebbezés elutasítása mellett jóváhagyásáról. — Tanácsi javaslattal. A m. kir. vallás- és közoktatási Miniszter urnak 5925-1902. számú rendelete a bábaképezde felépítése ügyében.

Tanácsi javaslattal. 3. Tanácsi előterjesztés a leleczház létesítése ügyében. Tanács javaslata a m. kir. bonvéd hadapródiskolában megüresedett 1 városi alapítványi hely betöltése tárgyában. A 88/7063-1899. bkgy. sz. közgyűlési határozattal kiküldött 12 tagú szobor bizottságnak jelentése, nyert megbízatásai végrehajtásáról, továbbá ugyanezen bizottságnak a város közönségéhez intézett meghívása az aug. hó 2-ik szabadságszobor leleplezési ünnepélyére — tanácsi javaslattal. Tanácsi előterjesztés a „Gr. Dégenfeldéri“ óvoda 5 hol 850 □ öl területű öndódi földjének elidegenítése felett a névszerinti szavazásnak másodikban foganatosítása iránt. Ugyanaz a „Kovács“ laktanya 16 h. öndódi földjének elidegenítése felett a névszerinti szavazásnak másodikban foganatosítása iránt. Tanácsi előterjesztés a Dóka féle 5 nyilas föld elidegenítése felett a névszerinti szavazásnak első ízben megtartása iránt. A debreczeni róm. kath. iskolaszék és a debreczeni ágost. hitv. evang. egyház kérvénye iskolai tanterem sürgős felállítása iránt. A debreczeni kereskedő-társulat kérvénye az általa felállított polgári fiúiskola részére ez évre ideiglenes, további évekre állandó segély megszavazása iránt. A „Csokonai-Kör“ választmányának kérvénye a városi színháznak „Csokonai színház“ névre elnevezése iránt. A számvéviség és házipénztár működésére felügyelő bizottságba, a dr. Szántó Samuel lemondása folytan megüresedett egy bizottsági tagsági helynek betöltése. A világitási bizottságba néh. Balogh Mihály halálával megüresedett egy tagsági helynek betöltése. Az esküdtképes egyének kiválasztása az 1897. évi XXXIII. t.-cz. 18. §-a értelmében hivatott bizottságba a törvényhatósági bizottság kebeléből 4 tagnak a kiküldése. Simonffy Imre polgármester jelentése Hajdu Gyula tanácsnok felebbezése és indítványa felett az állami fogyasztási adók kezelése és a szeszület megszüntetése tárgyában érdemleges javaslatának a f. évi szeptemberi közgyűlésre kitézése iránt. A „Corda-Fratres“ nemzetközi diák-szövetség debreczeni consulatusának kérvénye az ez évi diák kongresszus debreczeni látogatására segély megszavazása iránt. Tanácsi javaslat katonai előfogatozói czélokra 1500 korona póthitelnek engedélyezése iránt. Simonffy Imre polgármester a 2406-1902. eln. számú határozatát, melylyel a III. oszt. kereseti adó kivétel bizottsághoz két bizalmi férfit kiküldött — tudomásvétel végett felterjeszti. Tassy Károly palafedő mester felebbezése a f. évi 7748-1902. sz. azon tanácsi végzés ellen, mely szerint a megtartott arlejtés alkalmával a pala- és cserépfedő munkákra beadott ajánlata nem fogadtatott el. Szarka János kegydíjazás iránti kérvénye.

Adóleengedés szélviharok miatt.

A közigazgatási bíróság fontos határozatot hozott. Kimondotta, hogy a szélvihar által okozott kar, elemi csapásnak minősítendő, s a károsult adóleengedésre jogosult. Igen fontos ez a határozat a gazdáknak nézve, mert eddig valahányszor bejelentették ezeket a károkat, a pénzügyi hatóságok minden egyes esetben elutasították kérvényeikkel a gazdákat. A hír bizonyára örömet kelt a gazdák körében, mert a gazdaságban a szél nagy károkat okoz.

Az első délutáni közgyűlés.

A belügyminiszter, mint ösmereletes, jóváhagyta a közgyűlésnek am határozatát, hogy a közgyűléseket ne délelőtt, hanem délután tartassák. Az első ilyen délutáni közgyűlést e hó

7-én csütörtök délután tartják meg. Meleg délutánjuk lesz a városatyáknak.

Francia ujságírók Debreczenben.

Jeleztük már, hogy az egyik nagy francia lap, a Figaro szerkesztőjének vezetése alatt 40 tagból álló francia ujságíró-társaság szándékozik meglátogatni szeptember hónapban Debreczent s erről Ludwig Gyula államvasuti elnökgazdát értesítette is már a polgármestert. A látogatásnak pénzügyi oldala is lévén, a jog és pénzügyi bizottság is foglalkozott tegnap tartott ülésén, de konkrét javaslatot nem hozott, amennyiben részletes programot nem ösmer. Végre úgy határozott a bizottság, hogy a közgyűlés küldjön ki egy szűkebb bizottságot, melynek feladata legyen a beszerzendő részletes program alapján előzetes költségelőirányzatot terjeszteni a tanács elé.

Számonkérőszéki ülés a városházán.

A számonkérőszék Puky Gyula főispán elnöklésével ma délelőtt ülést tartott a városháza nagytermében, mely alkalommal a tisztviselők félelvi munkálkodásukról számoltak el. Hát vajon a polgármester sokat emlegetett, hirhedt asztalfiókjába beletekintett e a számonkérőszék? Mert abban nem is egy félelvről, de esztendőkről van számos takaros munka eltemetve?

Megölte a gyermekét.

Egy debreczeni cselédeanyt tartóztattott le tegnap este a rendőrség, ki gyermekét megölte. Cseresznyés Zsófia cselédeany, ki Gönczy József Hunyadi u. kereskedőnél volt szolgálóban, a gyilkos anyja. Szégyenétől akart szabadulni és gyermekét megölte a bestialis anyja. A bűnös anyát letartóztatták és egyelőre a kórházban ápolják.

Pusztító jégverés.

Nagy-Szöllősen. Vasárnap délután fél óráig tartó galambtojás nagyságu paradicsomalakzatú jég esett, amely óriási károkat tett a tengeri termésben, szőlőkben és gyümölcsfákban. A városban egyetlen ép ablak sínés. Az üvegereskedők nem is képesek a szükségletet fedezni. A pusztítás, amelyet a jégverés okozott, szinte leírhatatlan. Négy embert a mezőn a jég agyonvert. A buzakalzakat a szélvihar szétverte s a rendkívüli jégverés a baromállományban is igen jelentékeny károkat okozott. Az utcákon jajveszékelve szaladgáltak a károsult emberek, akiknek csaknem egész termése tönkrement.

Szintársulatok állomáshelyei.

Balla Kálmán, szünetel. Báródy Károly, Kapuvár. Benedek Nándor, Torda. Berki Ferencz, Piski. Deák Péter, Mátészalka, Fehér Károly, Bártfa. Földesi Sandor, Herkulesfürdő. Gáspár Jenő, Baróth. Halasy Béla, Békés. Halmay Imre, Léva. Janovics Jenő dr., Hódmező-Vásárhely. Kárpáthy György, Nagy-Atád. Kolozsvári Nemzeti Színház (igazgató: Megyeri Dezső), a Kolozsvár, Komjáthy János, szünetel. Kövi Ede, Dombovár. Kövessy Albert, Nagy-Kanizsa. Krescsányi Ignác, Budapest, Krisztinavárosi Nyári Színház. Kremer Sandor, Nagy Károly, Kunhegyi Miklós, Siófok. Makó Lajos, szünetel. Micssey F. György, Kovászna. Monory Sandor, Pöstyén. Nádassy József, szünetel. Pesti I. Lajos, szünetel. Polgár Béla, Szerecs. Somogyi Károly, Kaposvár. Szabad-

hegyi Aladár, Kis-Pest, Szalkai Lajos, Eger, Szendrey Mihály, Kassa, Zilahy Gyula, születel. Zoltán Gyula, Hatvan.

Lapkiadó és szerkesztőség.

A „Magyarság” című, erős nemzeti irányban szerkesztett újságnál meglepő változás állott be, melyről már nevezett újság is hírt ad, megható könnyek között siratva el felelős szerkesztőjét, Benedek Eleket, a magyarságnak, a magyar irodalmunknak ezen kiváló büszkeségét. E változással még foglalkozni fogunk, egyelőre közöljük a Pesti Naplóban megjelent következő közleményt:

A Magyarság című napilap szerkesztőségében ma hirtelen nagy változás történt. Benedek Elek felelős szerkesztő s a szerkesztőség tagjai eltávoztak a lap köztől. A nevezett újság mai száma, melyet már új szerkesztőség készített, így mondja el a dolgot:

„Benedek Elek szerényen félrevonult, mondván:

— Ami erőm volt: áldoztam. Fáradt vagyok és kimerült. Váltson föl más, aki tovább győzi a munkát.

Ez a mai szerkesztőváltás rövid története. Az események szálai a fővezér — Györfly Gyula kezén futottak keresztül, ki teljes méltánossággal mondotta:

— Értem a nyugalomvágyat. Nagy munkát végeztetek, jussotok van rá, hogy pihenjétek.

De ezzel merőben ellenkezik az a nyilatkozat, amelyet a szerkesztőség volt tagjai küldöttek be nekünk s amely így szól:

Mint a Magyarság című politikai napilap munkatársai ma reggel megjelentünk a szerkesztőség helyiségében és kötelességünkhöz hiven munkához akartunk látni. Kilencz óra után délelőtt megjelent dr. Györfly Gyula ügyvéd országgyűlési képviselő, a Magyarság kiadótulajdonosának meghatalmazottja: dr. Szántó s a birtokában lévő meghatalmazás alapján minden indokolás nélkül felszólított bennünket, hogy hagyjuk el a szerkesztőséget, mivel el vagyunk bocsátva a lap kötelékéből. Az elbocsátást tudomásul vettük, azonban kijelentettük, hogy előzőleg senki sem mondott fel nekünk s követeltük hátralékos és a felmondási időre eső fizetésünket. Erre Györfly megbízásából a megbízott kijelentette, hogy Györfly sem a multra, sem a jövőre nézve velünk semmiféle követeléssel nem ismer. A magyar sajtóban párhuzamosan álló ezen brutális eljárás oda vezetendő vissza, hogy a szerkesztőség a lap szellemi részét illetőleg az élén álló felelős szerkesztő: Benedek Elek minden tekintetben körvonalozott utasítása szerint járt el, s ez a kiadótulajdonos mellékcéljainak nem felelt meg. A sikerült csinyt egyébként a kiadótulajdonos a legjobb időben követte el, akkor t. i. amikor a felelős szerkesztő beteg, a fővárostól távol, az országszélén tartózkodik s nem állott módjában, hogy a kiadótulajdonossal szemben a szerkesztőség jogait megvédje. A kiadótulajdonos eljárását orvoslás végett a két hírlapíró testület elé terjesztettük, ahol minden bizonytalanságát találgatják annak, hogy érdekeinket megvédjék. A **Magyarság** szerkesztőségének tagjai.

Egy szabadsághős nyugdíja.

A Tolnavármegye írja: A miniszterelnök a kilenczven esztendő Perczel Miklós nyeggyennyolczas honvédezedesnek, különös tekintettel Szent-Tamásnál tanusított vitézségére, a honvédelaplóból évi 1620 korona nyugdíjat folyosított Perczel Miklós csak az idén folyomodott ezért az öt szabályszerűen megillető nyugdíjért.

A szökevény katona jelentkezése.

E hó 1-én Békés Csabáról egy Nagy Bálint nevű katonafoglyot szállítottak Debreczenbe. Nagy Bálint, mikor az őrség a Peterfia utcai katonai fogházhoz ért, megszökött, s az éj sötétjében elmenekült. A kísérő katona üldözöbe vette, sőt utána is lőtt, de Nagy Bálintnak mégis sikerült elmenekülni. A katonaszökevényt azóta keresték, de eredménytelenül. Ma reggel 7 órakor egy öreg h.-hadházi ember jelentkezett a katonai fogház parancsnokánál. Nem egyedül jött, egy katonaruhába öltözött fiatalembert is hozott magával. Elmondta, hogy a vele jött katona Nagy Bálint, ki megszökött, s hazament. Ő az apa, megtudva a dolgot, nehogy nagyobb kellemetlensége legyen fának, rábeszélte, hogy önként jelentkezzen. A katonaszökevényt letartóztatták, s a rendőrséget még a délelőtti folyamán értesítették, hogy a szökevény katona megkerült.

Beregszász főjegyzője.

Beregszászról jelentik: A város képviselőtestülete Jobszay Gyula alispán elnöklésével ma tartott ülésén főjegyzőnek Hunyady Gyula petneházi körjegyzőt választotta meg.

Debreczeniek a magyarfürdőkben.

A tátrafüredi fürdő vendégekről kiadott legújabb névsor szerint a kies Tátrafüredi fürdőben fürdőznek Debreczenből es vidékekről: Horváth Ferencz gazdasz (Debreczen), Magyar Miklós ügyvéd (Szekelyhid), Halasz Zsigmond kir. albiró és neje (Szekelyhid), özv. Janószky A.-né, földbirtokosné es leánya (Nyiregyháza).

Megdorgált város.

Szomorú dolgot jelent Szabadka városról a Pol. Ért. című könyvomatosságság. A mire eddig a közigazgatásban nem volt példa, hogy egy egész város megrovás alá kerüljön, most megtörtént Szabadkával, temérdek szabálytalanság, visszaélés és törvényellenesség miatt, melyet egy miniszteri biztos fődözött föl. A belügyminiszter az őszszel egy hétszáz tagból álló küldöttség kérésére szigorú vizsgálatot rendelt el a szabadkai városban s Buth Károly miniszteri osztálytanácsost küldte ki, a ki azután ott hallatlan állapotokat talált. Kiderült, hogy a város törzsvagyonából egymillió nyolczszáz ezer korona eltűnt s háromszor annyit miniszteri jóváhagyás, sőt közgyűlési felhatalmazás nélkül elköltöttek. A főkönyvek évekre visszamenőleg megvannak hamisítva s az ügykezelés a legelemből szabályokot is tulesszi magát. A hazatérésvitelében pártatlan a rendtelenség. A miniszteri leirat, mely ezeket elmondja, felemlíti aztán, hogy a vizsgálóbiztos a törvényellenességek és visszaélések egész tömegének jött a nyomára. **A tisztikar nagyrésze rosszhiszemű eljárásra hajlandó, a polgármester 18 évi hivataloskodása alatt meg nem engedett czélokot szolgált. Burkolt pénzügyi műveletekkel károsították a várost, jutalmazásban részesítettek olyanokat, a kiknél az ellenkezőre lett volna ok.** Egyesek többszörösen is kaptak jelentékeny fizetési előlegeket, noha az előzőkkel is hátralékban voltak. A

könyvekben hamis naplócikkék és helytelen címek alatt nem létező tételek vannak bejegyezve, a zárószámadásokat a főkönyveknek meg nem felelő adatokkal állították össze. A város pénzével való gazdálkodásra jellemző például említ a leirat, — hogy a szabadkai sertéshizlalótelep kisajátítása körül végzett hivatalos teendőiért Mamusics Lázár polgármester három napra 390 koronát utalványozott ki önmagának s azt úgy számolta el, mintha az egy Budapestre küldött bizottság utiköltsége lenne. Mamusicsra vonatkozólag még egy sereg választási visszaélést, hamis jelentéseket, kötelességmulasztást és másféle rendtelenségeket sorol fel, amelyek között a legeztirább, hogy a vele összejátszó Prokesch Mihály ellen még akkor sem rendelte el a fegyelmi megelőző vizsgálatot, a mikor az a katonai szálláspénzek elikkasztását tovább leplezni nem tudván, **önmaga kérte a vizsgálatot.** Ellene oly súlyos kötelességsértések merültek föl, hogy a belügyminiszter őt Tillmann Zoltán főszamvevővel együtt felfüggesztette. A miniszteri leirat továbbá Jakobsics Gyula gazdasági tanácsos, Lyubibraticch Kelemen pénzügyi tanácsos, Herczegh Lajos rendőrkapitány, Martyn Róbert lovag pénztári tiszt, Vulkevics L., Boldizsár számvizsgáló, Kernyajszky Bogdán pénztári tiszt, Szalay Matyas rendőrkapitány, Bölcs József aljegyző, Birkás Lajos tanácsos, Schrier György kórházi orvos, Killiáner József levéltáros, Opolczér Ádám irnok ellen részben a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot rendelte el, részben pedig a felelősségre vonásuk iránt való intézkedéssel a közigazgatási bíróságot bizza meg. „A mi a polgármestert illeti, — teszi hozzá a leirat — az ellene fölmerült súlyos vádak nagyrésze olyaa, hogy azok a **büntető törvénykönyvbe ütköznek** s annak jelenségeit tartják föl, hogy a polgármester állásának betöltésére képtelen és ha továbbra is hivatalban hagyatnék, ténykedése az eddigi tapasztalat szerint a várost a teljes romlás veszedelmének tenné ki.”

Repülő szinpad Debreczenben.

A debreczeni közönségnek ismét újabb szórakozásra lesz alkalma. E hó 12-én érkezik városunkba a jeles művészi erőkből álló repülő szinpad. A repülő szinpad az Angol Királynő kerthelyiségében lép fel négy estén át. A közönség figyelmét már most felhívjuk a repülő szinpadra.

Hírek a nagyvilágból.

Román kulturünnep. Az idén lesz 150 esztendője, hogy Magyarországon az első oláh iskola létesült. Az oláhok ez alkalomból Balázsfalván, ahol az első oláh iskolát felállították, nagy ünnepeket rendeznek, melyen az erdélyi és magyarországi oláhok köréből számosan fognak résztvenni. Az ünnepség határnapját még nem tüzték ki. — **A magyar lobogó védelme.** Reichenhall bajor fürdő igazgatósa Liechtenstein hercegnő vezetésével jótékonyczélú kerti ünnepélyt rendezett. — Ez alkalommal a parkot különböző nemzetiségű zászlókkal díszítették fel. A jelvények között díszlett két hatalmas fekete-sárga zászló is, a magyar nemzeti színű zászlónak azonban nyoma sem volt, holott a fürdővendégek 25—30 százaléka magyar. Az ily módon megsértett magyar elem elégtételt akart szerezni a mellőzésért s küldöttségileg felkeresve a fürdő igazgatót, azt követelték, hogy voaja be a fekete-sárga zászlót, vagy függesse ki hasonló nagyságban a háromszínű lobogót is. Az igazgatóság nem akarta teljesíteni e

kérelmet, mire a küldöttség kijelentette, hogy az esetben a magyar fürdővendégek nemcsak, hogy részt nem vesznek a kerti ünnepélyen, de a fürdőt is ott hagyják. Erre az évrre aztán halgatott az igatóság — és bevonta a fekete-sárga zászlókat is, csak a bajor színek díszítették a parkot.

Véres harc katonák és rendőrök között. Az éjszaka véres harc színhelye volt a legsötétebb Ferencváros egyik legszélsőbb utcája. Ugy fél 11 óra tájban tizenkét részek katona éktelen ordítózással ment végig a remete-utczán. Az őrt álló rendőr figyelmeztette a catonákat, hogy csendesebben viselkedjenek. A katonák erre rárontottak a rendőrré és a legvalogatottabb szitkokat szórták rá. A rendőr látva a veszedelmet, társaiért sipolt, mire még két rendőr érkezett a helyszínére. Ekkora már a szomszédos koresmákból vagy harmincz különböző fegyvernembeli katona, huszárok és gyalogosok siettek társaik segítségére. Az egyik katona oldalfegyvert rantott elő, a többi is követve példáját, oldalfegyverükkel a rendőrökre rohantak. A három rendőr látva a velük szemben álló túlyomó erőt, önvédelmükre szintén kardot rantottak. A parasztháboru azzal végződött, hogy három katonát a rendőrök megsebesítettek, mire a hős hadfiak futásnak eredtek. Az egyik sebesült katonát a Szent István-kórházba vitték, a másikat a honvédhuszár-laktanya kirendeltsége a kaszárnyába szállította, a harmadik sebével elutott. A rendőröknek semmi bajuk sem esett. A rendőrség és a katonai hatóság megindította a vizsgálatot.

Közvetítő intézet áthelyezés.

Schwarz Márton, évtizedek óta fenálló közvetítő és tudakozó intézetét, Miklóss-utca 1 sz. alól augusztus hó 1-én Piac-utczára, Miskolczy házba a megyeháza mellé helyezi át.

A szegedi Meteor jövedlései.

(Augusztus hónapra.)

Az elmúlt július hava meghozta a megjelölt csomópontokon, vagy azok körül nemcsak a változásokat, hanem mineműsége is az időnek jelzése szerint vált be, úgy, hogy reg okozott a buzatermés oly kedvező meglepetést, mint az idén, úgy jószagra, mint mennyiségre nézve, mint egyedül a buza érése és az aratása alkalmával bekövetkezett kedvező idő idézett elő. A fürdőzők és utazók is meg lehetnek elégedve július havával, amely csak a megjelölt csomópontokon hozott rövid ideig tartó kedvezőtlen időt ellenben a csomópontok közein elég szép idő volt az uralkodó, a mit mutat az aratás és cseplés gyors előre haladása is. A csomópontok hatása folytán előállott időváltozások, melegek pedig az elmaradt kapásnövényekre voltak előnyös befolyással, úgy, hogy július havának időjárása valóságos áldás volt a gazdaközönségre nézve, a melynél jobbat a gyengén állott növényekre alig kívánhatott volna, amint én azt már a múlt hó vége felé jelentettem is.

Augusztus haváról már nem mondhatok ily kellemes prognosztikont, melynek a csomópontjai 3, 5, 10, 12, 13, 19, 26, 29, 31. napokra esnek s így felette számosságosak lévén, az időjárást igen változatossá teszik.

Erős hatásuk az 5—31-iki csomópontok, amelyek nemcsak légkörükre, de az emberi szervezetre is nagyobb befolyással vannak. Az ideg és szervi bajosoknak nagyon őrizkedniök kell e napokon és azok körül

mindennemű izgalmtól, amelyek leküzdése annál nehezebben megy, mert e hatások éppen izgatónak hatnak a szervezetre, legjobban pedig a beteg szervezetre. A szerencsétlenségek és drámák is ezen szervi izgatottságok lefolyása alatt gyakoribbak, mint máskor, földrengések, vulkánikus kitörések is különösen 5-re várhatók.

Mindezek aug. havát nem fogják oly kellemes hónappá tenni, mint a kitünő július volt.

Eleinte még meleg, de közepe táján hült espadékos utjára ismét meleg időjárást ígér.

Meteor.

Aranyak.

Van bennem még egy cseppnyi idea lizmus is és a tőzsde meg a gazdasági konjunktura mellett elolvasom a Kisfaludy és Petőfi-társaságok jelentéseit a Teleki meg egyéb pályázatokról, meg akadémiai díjak és jutalmakról.

És valahányszor elolvasom, fáj a szívem! Istenem, mennyi elfecsérelt arany! Hisz majd mindig a viszonylag, az aránylag legjobb műnek adják ki a díjat, amit rendszerint szinigazgató nem is mersziorehozni, mennyi féltethetség, mennyi selejtes üres munka kap díjat száz aranyat, ezer forintot, amiből egy paraszt család két évig is él.

Ne szólhassak soha többé a magyar közönséghez, legyen irásom gyűlölt, eldobott, sose boldoguljak, ha sajnálom a jutalmat, az anyagi elismerést derék írótól, érdemes művésztől és bár szegény ország vagyunk, vagyok olyan bolondja az irodalomnak, hogy ne sajnáljam az érdem szerint rakított pénzt, mert hajszegények vagyunk irodalomban is.

Csak egy körülményre; egy kitünő példára szeretném felhívni a magyar közönséget és ha olvassa e sorokat, a macezésas figyelmét is. Lám annyi haszontalan és ielha dolgokban majmoljuk a francziát, utanozzuk ezt a zsenialis népet egyszer másban is mint abban, hogy színházainkat az ő orfeumjaik nívójára süllyesztjük. Van ott más dolog is, szép és nemes.

Pl. az „Académie française“ híres társadalmi díjai. Ezeket az akadémiai díjakat ugyebár furcsa, rendszerint egys. erű emberek kapják, parasztok, csendőrök tanítók, stb.

A franczia akadémia t. i. évenként egyszer megjutalmazza a társadalom névtelen hőseit. Nem a poeta laureatus homlokára tesz ilyenkor babért, de anyagi jutalomban részesíti a szegény özvegyasszonyt, ki valamelyik elhagyott faluban a saját gyermekei mellett az elhalt szomszéd két árváját is felnevelte. Megjutalmazza a falu-i tanítót, ki szegényes jövedelméből a télen meleg ebédet juttatott egy-két nyomorgó növendéknek. Kiténteti a csendőrt, ki élete veszélyeztetésével mentette ki a fuldoklót a folyó vizéből.

Bizony szép jutalmak ezek. Megemlékeznek ők arról, akiről nálunk csak az Isten emlékszik meg. És én azt hiszem, hogy jól van ez így.

Mert nagyobb művelt az a névtelen hős, ki valahol egy hegyalján elterülő kis faluban kopott kabátban, éhes gyomorral, de megelégedett szívvel végzi évről-évre az ő áldozatát, mint aki beteges ambícióval keres éjeken át rimet rimre. Nagyobb az a tragédia, amit átélünk, mint az, amit megírunk.

És nálunk Magyarországon, ahol meg, annyi a tenni való és ahol a sok beszédű

honatyák helyett nem egyszer a kicsi ösmeretlen ember végzi a kulturfeladatokat, nálunk, ahol a tanító társadalmi munkája és feladata fontosabb és nehezebb, mint bárhol másutt és ahol ez a munka rosszabbul fizetett és kevésbé becsült, mint bárhol másutt, nálunk valóban nem volna baj, ha valaki egyszer öt felvonásos és az Anjouk korában játszó verses komédia helyébe olyan alapítványt tenne, ami teszem fel évente kétszáz forintot juttatna egynehány nemzeti vidéken működő tanítónak.

Vagy nem-e jobban érdemli a jutalmat sok rimkovaécsnál egy-egy jegyző, vagy falubíró, ki bölcs tanácsos, atyai szeretettel jár elől községében és gyámolítja a lakosokat? Vagy pediglen sok szegény pap, meg lelkész, kik jó példával, tanácsos és amennyire telik anyagi segélyvel igaz atyái hiveknek?

Ezeket az embereket segíteni, jutalmazni, pártfogolni, anyagi és erkölcsi elismerésben részesíteni van olyan szép és hasznos tett, mint referátát írni kétszáz rossz lírai költeményről.

Azután meg a lírai költeményeknél rendszerint kétszáz közül sem találni egyet sem, a mely méltó volna a jutalomra, ott pedig egy díjra kétszáz tanító is akadna derék és jutalomra méltó.

(M—g.)

A kertészek folyamodása a tanácshoz.

(A legújabb erőszakos piacrendezés ellen.)

Már szóvá tette a „Debreczen“, a piacrendezés ürügye alatt végrehajtott legújabb erőszakoskodást, a mely különösbbeben a helybeli kertészekre jart végzetes következményekkel, mint az alábbi panaszos kérelmező sorokból is kitünik. Mig a helybeli kertészeket a rendes áruló helyökről a Simonffy-piaczétri medveoduba szorítottak, addig a piresor vidéki kofáit az összes szemetes rondaságaikkal meghagyták, kevés díszere a főutczának, de kárara a helybeli kertészeknek, kiket a szokott áruló helyökről zavartak el, midőn versenytársaikat továbbra is ott hagytak. Ez ellen keresik most az orvoslast a tanácsnál.

Tekintetes Tanács!

A helybeli heti és mindennapi vásárnak legújabbán történt s a tekintetes Tanács által elrendelt rendezése alkalmával mi, — helybeli kertészek, — kik ezideig konyha kertészeti termékeinkkel a Kossuth-utca torkolatánál, illetve a városháza előtt foglaltunk helyet, onnan a fentebb említett nagybecsű tanácsai rendelet értelmében a Simonffy-utczára lettünk kénytelenítette átköltözni.

Mi a hatósági rendelkezés előtt készséggel meghajolva, átköltöztünk terményeinkkel a részünkre ujonnan kijelölt helyre, a Simonffy-utczára. De a legelső napnak sajnálatos eredménye arra késztetett bennünket, — helybeli kertészeket, hogy jelen kérelmünkkel a tekintetes Tanács kegyes színe elé forduljunk, hol is az iránt eszedünk alábbi indokaink alapján, méltóztassék nekünk a régi helyen, t. i. Kossuth-utca torkolatánál, illetve a városháza előtt leendő árulást kegyesen megengedni.

Tekintetes Tanács!

Mi mindannyian adófizető polgárai vagyunk e városnak, csekélységünkkel mi is hozzá járunk a közterhek viseléséhez, el-lentétben azon vidéki kofákkal, kik az u. n. péresi soron árulják terményeiket s a kik absolute nem járulnak hozzá a város ter-

heihez. Eddig a nagyérdemű vevőközönség, mely már hozzá szokott régi helyünkhöz, — megkeresett bennünket, bizalmával megtisztelt, sőt talán nagyobb bizalommal fordult hozzánk szükséglete beszerzése tekintetéből, mint a vidéki kufarokhoz, meglévén győződve, hogy szakszerű kezelés hasonlíthatatlanul jobb minőségű terményeket produkál.

Athelyezésünk első napja, — a melyen mindnyájunkat érzékeny anyagi veszteség ért, — megmutatta, hogy mindez addig volt, míg mi a régi helyünkön, a pércsisor közvetlen szomszédságában árusítottunk. Mert tekintetes Tanács, az a bevásárló, ki feljön a piacra régi megszokott helyére szükségletét beszerezni, bizony nem jön utannunk, nem keres össze-vissza bennünket, hanem — mivel ilyen reggeli időben mindenki siet haza napi ételme elkészítése végett — megvásárol a pércsi soron áruló vidéki kufaroktól, esetleg a városháza előtt áruló, u. n. libakertesektől; s mi új helyünkön magunk nézhetjük kirakott terményeinket, mindaddig, míg a mindjobban feljövő nap perzeiő sugarai terményeinkre vetve elfonnyasztja, használhatatlanná teszi s így azokat, mint eladásra többé már nem oly alkalmasakat, összepakoljuk s reménykedünk, hogy a reánk jövő nap talán jobb lesz. Azonban mindez csak remény marad, mert nap nap után tetemes anyagi károkat szenvedünk új áruló helyünk miatt, míg a vidéki kufarok a mi vevőinket is magukhoz húzva, elviszik a hasznát előllünk, holott ők a csekély helypenzen kívül semmivel sem járúnak a város terheihez, mint mi, helybeli kertészek.

Tekintetes Tanács! A mi áruló helyünk a pércsi sortól szerény véleményünk s a fentebb elmondottak szerint, mindannyiunk anyagi végromlása nélkül el nem választható. Ha bekövetkezik az az idő, a midőn a pércsisor is el lesz helyezve jelenlegi helyéből, nem lesz alkalomunk, sőt jogosultságunk sem ilyen természetű kérelemmel a tekintetes Tanácshoz fordulni. Addig azonban, míg ez bekövetkezik:

mely alázattal esedezünk a tekintetes Tanács Kegyes színe előtt, méltóztassék a fentebb elsoroltak alapján nekünk megengedni, hogy terményeinket továbbra is a régi helyen (Kossuth-utca szeglet, Városháza előtt) árulhassuk, s majdan, ha a pércsisor elhelyeztetik, bennünket is ugyanoda helyezni méltóztassék.

Azt is vagyunk bátrak megemlíteni kérelmünk jogossága mellett, miszerint jelenlegi áruló helyünk a czélnak éppen nem megfelelő, amennyiben a nap sugarai éppen azon helyre vetődnek, hol árulunk s így eladásra szánt terményeink — pláne a jelenleg uralkodó nagy hőségben — rövid idő alatt annyira elfonnyadnak, hogy azokat a aját üzleti jöhrnevének veszélyeztetése nélkül — még csak nem is merjük kínálni megvételre.

Hozzá téve végül, hogy a közönség jelenleg is panaszkodik, a piaci árak ellen, a mostani viszonyok még kedvezőtlenebbek volnának a közönségre. Mert a Simonffy-utcai piac egy-egy négyszöge oly kis területű, hogy nekünk belőle 4-5 is

kelvén, az érte fizetendő összeg aránytalanul nagy a hely minősége és az ott legnagyobb igyekezettel elérni lehető forgalommal szemben, s így a legnagyobb jó akarattal sem lehet nekünk az árak tekintetében a közönség kívánalmainak megfelelni.

Végül tekintve, hogy nekünk óriási napi kiadással kell megbirkóznunk, — amennyiben számtalan embert foglalkoztatunk kertésztünkben, a mi a városnak csak előnyére válik — s egy elemi csapás is a legnagyobb károkat okozza nekünk, —

ismételve kérjük a tekintetes Tanácsot, kegyeskedjék bennünket a régi áruló helyünkre (Kossuth-utca szeglet, városház előtt) visszahelyezni.

Kérésünk megújítása mellett a Piaczon áruló kertészek nevében vagyunk

Debreczen, 1902. július 31.

A tekintetes Tanács alázatos szolgálói

Farkas Gyula
mü kertész.

Györgyovics Simon
bolgár kertész.

CSARNOK.

Vaterloo.

Eckmann—Chatrián elbeszélése után fordí-

totá: **ifjabb Móricz Pál.**

Tizenkettedikén léptük át a Maast. 13-dik, 14-diken mindenféle nyűtt mezei utakon vonultunk tovább a vetések között, Rendkívüli hőség volt, Poros izzadság szivódott a ruhámba, testembe. Micsoda nehéz csapás is ez a szegénység, hogy nem fogadhatunk magunk helyett más embert, a ki helyettünk gyalogol és emeli a puskát! — Miután odaelők Németségben esőből, szélből, hóból, olvadásos sárból részt vettem, most ime a por — és a nap hőség időszakára szakadt reám.

Mindinkább mutatkoztak a jelek, hogy a végső mérkőzés színhelye felé közeledünk. Mindenirányból pörgött adob és harsogott a kürtszó. A midőn valamely magaslatra ért a zászlóalj, a meddig csak a szem látott, sisak, lándzsa, szurony villogott mindenfelé. Czebede egész neki vidultan razta a puskát a vállán és buzdítólag szólt:

— No, Józsi hát már megint szeme közé nézünk a porosznak.

Kényszeredett kedvvel feleltem reá:

— Igen, igen, kezdődik a táncz!

Mintha bizony olyan tréfás lett volna ez a helyzet, reám nem tartozó dolgokért az életemet aldozni és Katiczámat ifjusága virágában özvegységre hagyni.

Ez nap hét óratájt Rolyba értünk. Már ekkorára azonban a huszárok szállottak a fauba, mi hát a szabadban ütöttünk tabort.

Alig raktuk gulába a fegyvert, több magasrangú katonatiszt érkezett közibünk.

Gemeau őrnagy, ki csak az imént szállott le a nyeregből, most újra lóra ült és előjök lovagolt. Csak rövidesen váltottak szót, azután belovagoltak a mi általunk lefoglalt mély völgyes utba. Magában minden katona érezte, hogy valami készülődik.

Az egyik magasrangú tiszt, Pecheux tábornok, a kit ekkortájt ősmertünk meggyülekezőt, sorakozót doboltatott,

— Karikába! jobbra-balra felvoulni, indulj!

A keskeny utba azonban nem férték be a katonák, azért az oldalába, szakadékaiba is kapaszkodtak, mások lent maradtak. Az egész zászlóalj izgatottan várakozott és a tábornok papirtekercset göngyölgöztvén szét, ezt kiáltotta hozzánk:

— A császári szózat!

(Folyt köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Szemlélő. Helyben. Igenis olvastuk a Nagyvárad Napló augusztus első napi számát. Olvastuk a nagyváradai jóindulattal megírt lesejnalkozást a „zsíros város”, Debreczen felől, A Zoltai Lajos kiváló kollégánknak legújabb debreczeni történeti becsű könyve ősmertet sének a czégre alatt támad városunkra a Vázsonyi Vilmos nemzetközi bárkájában nemesített nagyváradai jóindulat. E cikkely fölözt mulatnánk, ha : nnak Debreczent becsmerlő soráiban nem hemzsegne a sok rossz indulatu ráfogás és alaptalanság, mely hamis színben tünteti fel Debreczen viszontagságos s nemzeti ére nyekben, önfeláldozásban és munkálkodásban hasznos multját és mai biztosan alapozott fejlődését és hasznosan betöltött nemzeti hivatását a hanyatló korszakban, a kóros idegen áramlatok közepette. Ezt a váradai jóindulatban gazdag cikket, nagyon természetes tehát, bárha súlyt nem tulajdoníthatunk neki, szó nélkül hagyni nem szabad. Ezen czáfolatot, helyreigazítást, felvilágosítást és a valóképnak a bemutatását Zoltai Lajos kollégánk maga írja meg. Ertesül-sünk szerint be küldi ezt a Nagyvárad Napló szerkesztőségének is, hadd lássák meg az olvasók, a kik az első cikket olvasták, az éremnek a másik oldalát is, azután ítéljenek belátásuk szerint, melyik részen van a hamis veret. Egyébként a váradai tollhordozó kártsak, ha elfogulatlanul tekintenek körül, a saját porta előtt is találának söprűre valót eleget. A mi pedig a t, lap társ azon felesleges aggodalmát illeti, hogy „vájak, míg őszinteségükért egy pár debreczeni káromkodás éri Nagyváradot, a talmivárost.” e felől nyugton lehetnek, mert mi még a Nagyvárad Napló cikkeit olvasva sen szoktunk magunkról annyira megfélekedni, hogy káromkodjunk. Pedig akkor talán inkább megértenék egymást?

Ház árverés. (Kossuth-u 31. sz.) f. é. aug. hó 6-án d. u. 3 órakor a depr. kir. tsvszék-nél; feltetelek megtekinthetők ugyanott és dr. Kocsár Gabor ügyvéd irodájában.

Korpa István malmi házhoz szállítva legolcsóbban kapható Deutsch Albert és fia czégnél Hatvan utca.

3 frt 65 krig, valamint állandóan a legújabb fehér, fekete és színes „Henneberg selymek” 60 krtól 14 frt 65 krig — méterenként — sima, sávos, kockázott, mintázott damastok stb.

Menyasszony selyem	65 krtól	— 14 frt 65 krig
Selyem-damaszt	65	— 14 „ 65
Selyem-kelmék öltönyöknek	8 frt	— 42 „ 75
Selyem-foulard nyomtatással	60	— 3 „ 65
Báli-selyem	80	— 14 „ 65
Selyem-grenadin	80	— 7 „ 65

méterenként portó és vámmentesen a házhoz. Minták postafordultával. Schweizba kétszeres levélpórtó.

G. Henneberg, selyem gyáros, Zürich

[cs. és kir. udvari szállító]

Foulard selyem 60 krtól

30 k. gy.
1902.

Hirdetmény.

Püspökladány község Elöljárósága ezennel közzhírré teszi, hogy az általa 4200 korona költség vetéssel építtetni szándékolt istálló építése árlejtés útján fog vállalkozóknak kiadatni. **1902. aug. hó 15-én.**

Ugyanazért felhivatnak a vállalkozók, hogy ajánlataikat **1902. évi augusztus hó 15-ik napjáig** Püspökladány község Elöljáróságához adják be, hol a költségvetés, valamint az építési feltételek megtekinthetők.

Kelt Püspökladányban 1902. aug. 1.

Eötvös Sándor főjegyző.
Balogh László főbíró.

10042—10043.
1902.

Ló és szarvasmarha eladás.

A város törzsméneséből kiselejteztetett és számfelletti kanca és heréltlovak a **folyó évi augusztus hó 10-dik napján** tartandó országos lóvásárrban, a törzsgulyából kiselejteztetett és számfelletti tehének és borjuk pedig a **folyó évi augusztus hó 11-ik napján** tartandó országos barom vásáron mindenkor délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen fognak eladatni.

Miről a venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az eladatni rendelt lovak és szarvasmarhák a város epreskerti telepén megtekinthetők.

Debreczen, 1902. Julius 31.

A városi tanács.

Uj vaskereskedés!

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, miszerint augusztus hóban

Piacz-utca 7. sz. (Vecsey-ház) vaskereskedést nyitok.

Megfelelően gazdag raktárt rendezek be mindenféle rudvas, lemez, öntvény, kályhák és konyhák (sparherd), gazdasági eszközök, lakatos, asztalos, ács, kerékgyártó, kovács s minden más szakmába vágó különleges szerszámokban.

Fafaragványok, egyszerű és finom kivitelű butor vasalások és díszítések, épület vasalások, lószerszám, vereték és kellekek.

Asztalos lack áru, padlófenyő, bronzok, ecsetek, kőszőrűkövek, lombfűrészesi szerszámok és kellekek és mindenféle háztartási eszközökben.

A midőn még kiemelem, hogy gondos és megbízható kiszolgálásra kiválóan nagy súlyt fektetek, kérem a közönség bizalmát s hogy üzletemet becses látogatásával mielőbb szerencséslesse.

Kiváló biztaltal

DÁVID JAKAB.

Az egeresi gipszgyár főraktára: Stegmüller Árpádnál Debreczen, Kölcsey-u. 3. Az építésekhez ajánlom a t. kereskedő és iparos uraknak idei gyártmányu **friss gipszemet**

u. m. stukator gipszet 60. klg. zsákokban, alabastrom gipszet 60 klg. zsákokban.

Kitünő minőségben, gyári árak mellett. Menyezet vakolásra egyaru a mésszel azonnal simítható és tükörsima lesz. Ajánlom továbbá **friss beocsini porland és román cementemet. Kőbányai díszteglát sárga és piros színben. elszigetelő lemezt** nagyban és kicsinyben. Videki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Telefon 255.

Melichár vetőgépek

12. 14. 16. 18. 20. 22. 24. soros
leszállított ár mellett

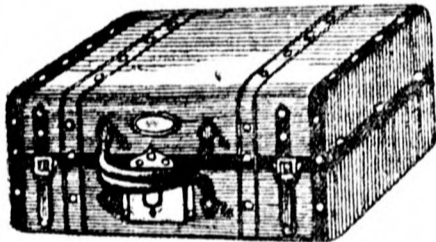
Bächer lánzos eke 22 frtért
kizárólagosan csakis

Klein Jakab

gépraktárában kapható Piacz-utca 26., a nagy trafik udvarán.

Zala drill sorvetőgép 17 soros.

Alkalmi vétel ugyanott 400 koronáért.

Illatszerek, mosdó szappanok, szájvizek, fogporok, haj, ruha, fog és köröm kefék, pénz és szivartárczák, nti bőröndök legolcsóbban beszerezhetők

Szent-Királyi Tivadar
műipararu üzletében.

Hirdetmény.

Néhai Balogh Mihály volt debreczeni nyug. főmérnök, vállalkozó örököseinek egy-értelmű akarata szerint, a Balogh Mihály hagyatékához beletárolt nagymennyiségű építési anyagok és szerek u. m.: állásfák, deszkák, gerendák stb. különböző szerszámok, az örökösök képviselőinek közbejötté mellett nyilvános önkéntes árverésen fognak eladatni.

Az ezt venni szándékozók figyelmét azzal hívom fel, hogy az árverés fogantatását **f. évi aug. hó 7-én d. e. 9 órakor** fogom a Balogh-féle téglagyár telepen megkezdeni s következő napokon folytatni.

Dr. Mariska György
hagyatéki zárgondnok.

Épület és műlakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy 7 év óta fennálló vállalatomat Reáliskola utcáról **május hó 1-től** tetemesen megnagyobbítva

Deák Ferencz-u. 22 sz. alá helyeztem át.

Elvállalok e szakmába vágó munkákat, vasrácszat, vaskapu, takaréktűzhelyek (felelősség mellett) szóval minden építkezési muakakat.

A midőn a n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönöm, ígerek, hogy a jövőben es mindég elvem csak az lesz, hogy jó és pontos kiszolgálással bizalmát továbbra is biztosítsam.

Kérve szives pártfogását, tisztelettel

Preizler Mór

épület és műlakatos mester.

Videki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölök. Költségvetés bérmentve.

Evenkinti előállítás
39 millió szelencze.

NESTLÉ
gyermekliszt

Teljes táplálék
csecsemők és gyomorbetegék számára
legjobb havasi tejet tartalmaz.

Naponkinti tejfogyasztás 184000 liter.

Elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett

továbbá :

Főzőedények, takarékkonyhák, épületvasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

**nagyválasztékban
a legjutányosabb árban**

kaphatók :

KOVÁCS GYULA vasüzletében

a »Bika« szálloda mellett.